

FARS DİLİNDƏ MÜRƏKKƏB İSİMLƏRİN QURULUŞ MODELƏRİ

Giriş. Morfologiyamı hər şeydən əvvəl müxtəlif qrammatik mənaları ifadə edən müxtəlif qrammatik şəkillər (formalar) maraqlandırır. Morfologiya bütün nitq hissələrini əhatə edir. Onların oxşar və fərqli cəhətlərini öyrənir. Hər bir sözün əsas, leksik mənasından başqa, nitqdə - cümlə daxilində bir neçə qrammatik mənası olur. Məsələn: پاشنکش قمرز است. cümləsində sözlərin öz leksik mənası ilə bərabər, bir neçə qrammatik mənaları da vardır. پاشنکش sözü qrammatik mənasına görə isimdir, təkdir, mürəkkəb quruluşludur, mübtədərdir. قمرز ad bildirən sifətdir, است Azərbaycan dilində -dir⁴ mənasını verən xəbər şəkilçisidir. Bütün bunlar qrammatik mənələrdir.

Əsas hissə. Fars dilində mürəkkəb isimlərin əmələ gəlməsində isim, sifət, feil kökü, feil əsası, zərf, əvəzlilik və habelə bəzi qrammatik vasitələr iştirak edir. Fars dilində mürəkkəb isimlər tərkiblərinə görə iki yerə bölünür:

1. Köməkçi vasitə olmadan əmələ gələn mürəkkəb isimlər.

Bu kimi isimlər müstəqil köklərdən ibarət olur, tərkibində köməkçi vasitələr iştirak etmir. Nümunə olaraq, صاحبخانه - ev yiyəsi misalında صاحب və خانه arasında heç bir köməkçi vasitə yoxdur, vurğu axırıncı heca (e) üzərinə düşür. Məsələn:
[6, s.40] یا به پله سوم نهاده بود که خود صاحبخانه پیدایش شد

(Üçüncü pilləyə ayaq basanda ev sahibəsi özü göründü.)

2. Köməkçi vasitə ilə əmələ gələn mürəkkəb isimlər.

Bəzi mürəkkəb isimləri təşkil edən sözlər arasında köməkçi vasitələr işlənir. Məsələn: “رستخا” sözü “رست” və “خیز” -dən düzəlmiş və bu iki hissə “و” köməkçi vasitə ilə birləşir.

Müasir fars dilində mürəkkəb isimlərin arasında əsasən “و” bağlayıcısı köməkçi vasitə kimi işlədilir. Məsələn: جست - جو - axtarış, گفت و گو - danışıq

Qeyd: “و” bağlayıcısı ilə düzələn bəzi mürəkkəb isimlərin imlasında “و” bağlayıcısının yazılıb-yazılmamasına baxmayaraq, tələffüzü həmişə eynidir. Yəni جست و جو və جستجو sözlərinin yazılışı müxtəlif olsa da, həmin iki hissənin arasında “o” həmişə tələffüz olunmalı və deyilməlidir.

“Mürəkkəb sözlərin tərkib hissələri arasında qrammatik vasitə bəzən də izafət əlaməti olur. Məsələn: تختخواب - çarpayı.

Bu kimi mürəkkəb sözlər quruluşca söz birləşmələrinə oxşasalar da, mənaca onlardan təmənilə fərqlənir. Xüsusilə "تختخواب" sözü mənaya görə xüsusiyyət bildirən söz birləşmələrinə yaxındır, yəni yatmağa məxsus olan taxt deməkdir. Belə mənə yaxınlığına baxmayaraq, söz birləşmələrindən fərqlənir, çünki "تختخواب" sözü bir vurğu ilə deyilir. Halbuki تخت برنز - tunc çarpayı iki vurğu ilə (biri تخت sözünün və biri də برنز sözünün axırında) deyilir. "تختخواب" mürəkkəb sözünün iki hissəsi arasında tələffüzdə heç bir fasilə verilmir. Lakin تخت برنز söz birləşməsinin tərəfləri arasında fasilə verilir” [3, s. 89].

"تختخواب" sözü bir tam mənə ifadə etdiyinə görə تخت və خواب arasında heç bir söz daxil ola bilməz. Məsələn, çarpayının böyüklüyünü göstərmək üçün تخت بزرگ خواب demək olmaz. Burada تختخواب بزرگ söz birləşməsinin arasında bir və ya bir neçə söz (təyin) daxil ola bilər. [4, s. 28] توی تختخوابش نشست، کلافه بود، نمیدانست، چه کند.

(Çarpayısında oturdu, əsəbi idi, nə deyəcəyini bilmirdi.)

Köməkçi vasitə olmadan əmələ gələn mürəkkəb isimlər aşağıdakılardan ibarətdir:

1) İki xüsusi ismin birləşməsi yolu ilə düzələn mürəkkəb isimlər:

- غلامعلی - Qulaməli
- محمدعلی - Məhəmmədəli
- علی اکبر - Əliəkber
- علی حسین - Əlihüseyn
- آقا ناصر - Ağanasir
- عزیزخانم - Əzizxanım

گاهی نیز محمدعلی آشپز، هر وقت که سر دماغ بود، از بالای سیخها تکه چربی جدا میکرد و گفت. [4, s. 32]

(Bəzən də aşpaz Məhəmmədəli, kefinin kök vaxtı şişlərin başından bir yağlı tikə ayırırdı və deyirdi.)

عزیزخانم فکر کرد که جواد حق دارد بداند که بهرام نامه نوشته است. [4, s. 76]

(Əzizxanım fikirləşdi ki, Cavadın Bəhrəmin məktubu yazdığını bilməyə haqqı var.)

2) İki ümumi ismin birləşməsindən düzələn mürəkkəb isimlər:

- مريضخانه - xəstəxana
- چاپخانه - tipoqrafiya, mətbəə
- قن باهاسی، قن qiyməti - xonibə
- رزمناو - hərbi gəmi, kreyser
- یتیمخانه - uşaq evi
- برادرزن - qayın
- مهمانخانه - mehmanxana

روزنامه های تازه در بغل وارد اتاق صاحبخانه شد. [6, s.15]

(Yeni qəzetlər qoltuğunda ev sahibəsinin otağına daxil oldu.)

نگذشتند، خیرچینی کردند، گفتند او باید یتیمخانه برگردد، گویا حال و روزش آنجا بهتر از اینجا خواهد بود! [6, s.11]

¹³⁰ BDU-nun İran filologiyası kafedrasının II kurs magistrantı. agaliyevanar99@gmail.com

(Qoymadılar, xəbərçilik etdilər, dedilər ki, gərək yetimxanaya qaytarılsın, guya orada günü buradan yaxşı keçəcəkmis!)

زیرا همه می توانستند که معاون و مدیر شعبه برادرزن و داماد هستند. [6, s.12]

(Çünki müavinlə söbə müdirinin qayın – kürəkən olduğunu hamı bilirdi.)

1. İsim və feil kökündən əmələ gələn mürəkkəb isimlər

Bunları iki yerə bölmək olar:

a) Bu tip isimlər əsasən cansız məfhumu ifadə edərsə alət mənasını bildirən isimlər əmələ gətirir. Məsələn:

شن کش – dırmıx

قندشکن – qəndsındıran, qənd çayçısı

قلم تراش – qələmyonan

پاشنه کش – dabançəkən

آب گردان – abgərdan

خط کش – xətkəş

هوایما – təyyarə

پياده رو – səki, küçə səkisi

وقتی داری از پیاده روی بر عکس جهت ماشینها حرکت کنی می توانی مواظب جلو باشی. [4, s.12]

(Səkidə getməkdə olan maşınların əksinə hərəkət edəndə özünü qarşdakından gözləyə bilərsən.)

b) Canlı məfhum bildirərsə, iş görəni bildirir:

زمین شناس – geoloq

هیزم شکن – odunyarən, odunqıran

جاروب کش – süpürgəçi

سرنشین – sərnəşin

سنگ تراش – daşyonan

جانشین – canişin, müavin

صحبت بابا عرف با خیرنگاری که از روزنامه آمده بود، زیاد طول نکشید. [5, s. 87]

(Arif baba ilə redaksiyadan gələn müxbirin söhbəti uzun sürmədi.)

به سرنشینها نگاه کرد، همه غمگین و افسرده بودند. [4, s. 76]

(Sərnəşinlərə baxdı, hamı qəmgin və yorğun idi.)

2. Eyni feil kökünün inkarı və təsdiqi vasitəsilə əmələ gələn mürəkkəb isimlər.

کشمکش – mübahisə

بگو مگو – mübahisə

3. İsim və feil əsasında əmələ gələn mürəkkəb isimlər.

گلگشت – gəzmə

سرنوشت – tale, bəxt, qismət

یادداشت – qeyd, kağız, məktub

شیرچه – suya baş vurma

لیخند – təbəssüm

سرپرست – gözətçi, nəzarətçi, baxıcı, başçı

در مدرسه من هشتصد شاگرد درس میخوانند، مشغول شدن با سرنوشت بچه ای که به طور رسمی از مدرسه رفته، برای من خارج از امکانات است. [6, s. 54]

(Mənim məktəbimdə 800 uşaq oxuyur, rəsmi olaraq məktəblərdən getmiş şagirdin taleyi ilə məşğul olmağa mənəm imkanım yoxdur.)

نازنین با سکوتش و لبخندش پاسخ عزیزخام را داد و بعد پرسید. [4, s. 56]

(Nazənin sükut və təbəssümlə Əzizxanıma cavab verdi və sonra soruşdu.)

همه چیز از آن روزی شروع شد که سرپرست آنها را عوض کردند. [4, s. 57]

(Hər şey onların rəhbərlərinin dəyişildiyi gündən etibarən başlandı.)

4. Sifət və isimdən əmələ gələn mürəkkəb isimlər.

سرخاب – ənnik

سیاه زخم – qarayara

سیاه سرفه – göyöskürək

جوانمرد – alicənab, səxavətli, açıqürəkli

پیرزن محکم در خانه رویه رویی را میکوبید و در همان حال گریه میکرد و فریاد میزد. [4, s.32]

(Qarı qarşısındakı evin qapısına möhkəm vurur, elə həmin vəziyyətdə ağlayır, fəryad edirdi.)

5. Qayıdış əvəzliyi və feil kökündən əmələ gələn mürəkkəb isimlər.

خودنویس – avtomat qələm

خودتراش – özünqırخان, özünayan

6. Say və isimdən əmələ gələn mürəkkəb isimlər. چهارپا – dördayaqlı (heyvan)

سه گوش – üçbucaq

چهارراه – dörd yolayrığı

[4, s. 91] ابو الفضل بوفه چی نیز پشت پاروان شیشه ای روی چهارپایه بلند نشسته سرگرم حساب کتاب خود بود.

(Bufetçi Əbülfəz işə şüşə arakəsmənin dolunda, öz hündür kətlinin üstündə oturub hesabla məşğul idi.)

در باز شد و آبدار چی، فضای خالی چهارچوب را پر کرد و گفت. [4, s. 106]

(Qapı açıldı və bufetçi çərçivənin boş olan hissəsini doldurdu və dedi.)

7. Zərf və feil kökündən əmələ gələn mürəkkəb isimlər.

Bu tip isimlər müxtəlif mənalar ifadə edir.

a) Alət bildirən isimlər əmələ gətirir. Məsələn: دوربین – durbin, binokl

b) İş görəni bildirir. Məsələn: پیشرو – qabaqcıl, پیشگو – xəbərdarlıq

c) Mücərrəd məfhum bildirən ismi məsdərlər əmələ gətirir. Məsələn: دورخیز – uzaqdan yüyürüb tullanma, پس انداز – qənaət, yığın

8. Zərf və feil əsasında əmələ gələn mürəkkəb isimlər.

بیشرفت – tərəqqi, müvəffəqiyyət, inkişaf

پیش آمد – hadisə

بازدید – cavab görüşü, yoxlanılma, təftiş

پیشنهاد – təklif

بازداشت – həbs, tutulma

روزنامه نگاری نویسنده و سخنوری لازم نیست، روزنامه نگار باید زندگی روزمره و عقب ماندگیها و پیشرفتهای آن را بسنجد و به سرعت به قلم آورد. [4, s. 116]

(Jurnalistikada yazıçı və ya söz ustası olmaq lazım deyil, jurnalist gərək gündəlik həyatı, onun geriliklərini və ya tərəqqəsini qavrasın və tez yazsın.)

بعد از بازداشت صنوبر ایقار یکی دویار به خانه آمد. [4, s. 117]

(Sənubər həbs olunandan sonra İlqar bir-iki dəfə evə gəldi.)

9. İki rəfəlik sözün təkrarı vasitəsilə düzələn mürəkkəb isimlər.

Qeyd etmək lazımdır ki, bu qrup mürəkkəb isimlərdə ikinci tərəfin müstəqil mənası yoxdur. Azərbaycan dilində olduğu kimi, ikinci tərəf yalnız birinci tərəflə “uzlaşma” xatirinə işlənir. Məsələn:

مچہ – بچه – uşaq-muşaq

مجلسه – iclas-miclas

مخبر – خبر – xəbər-məbər

10. İkinci tərəf məzmunca qısa feili sifət olan feil köklərinin sözlərə yanaşması yolu ilə düzələn mürəkkəb isimlər.

مدادپاک کن – pozan (karandaşı)

قاری تəmizləyən (adam və ya maşın)

11. Mürəkkəb sifətlərin “ی” şəkilçisi (Azərbaycan dilindəki –lıq şəkilçisinə uyğun gəlir) qəbul etməsi yolu ilə düzələn mürəkkəb isimlər.

خودسری – özbaşnalıq, inadkarlıq, tərslik

خودبیندی – xudbinlik, eqoistlik

خیرخواهی – xeyirxahlıq

دوراندیشی – uzaqgörənlik, gözüaçıqlıq

Köməkçi vasitə ilə əmələ gələn mürəkkəb isimlər aşağıdakılardan ibarətdir:

İkinci prinsipə uyğun olaraq, yəni komponentləri müəyyən birləşdirici vasitə ilə bağlanan mürəkkəb isimlər aşağıdakılardan ibarətdir:

Fars dilində bu kimi mürəkkəb isimlərin yaranmasında و، به kimi qrammatik vasitələrdən və bir də izafət əlaməti olan “e”dən istifadə olunur.

1) “ی” vasitəsilə düzələn mürəkkəb isimlər:

a) İki feil kökünün arasında “ی” işlənməsilə yaranan mürəkkəb isimlər: Məsələn:

کشاکش – bədbəxtlik, müsibət, iztirab, çətinlik

گیراگیر – toqquşma, vuruşma, döyüşmə

b) İki ismin “ی” vasitəsilə birləşməsindən. Məsələn:

بناگوش – mərcək, sığalıq (qulaqda)

سرپرده – saray pərdəsi, keçmişdə şahlara məxsus olan otaq

2) İsimlərin arasında “به”-nin işlənməsi vasitəsilə düzələn mürəkkəb isimlər. Məsələn:

حلقه بگوش – qul, nöqər

خانه بدوش – köçəri, qaraçı

شانه بسر – hüdhdü quşu

3) Mürəkkəb isimlərin böyük bir qismi müxtəlif nitq hissələrinin “و” bağlayıcısı vasitəsilə birləşməsindən əmələ gəlir.

Bu yolla düzələn mürəkkəb isimlərin komponentləri arasında işlənən “و” bağlayıcısı, bir qayda olaraq, “o” kimi tələffüz olunur.

a) İki isim və “و” bağlayıcısı ilə əmələ gələn mürəkkəb isimlər:

I. İki zidd mənalı isimdən əmələ gələn mürəkkəb isimlər:

هست و نیست - var-yox

شب و روز - gecə-gündüz

فراز و نشیب - eniş-yoxuş

II. İki eyni və ya yaxın mənalı isimlərdən əmələ gələn mürəkkəb isimlər. Məsələn:

مرزوبوم - ölkə

قومخویش - qohum-əqrəba

III. Yuxarıdakı mənalardan əlavə “و” bağlayıcısı vasitəsilə birləşən mürəkkəb isimlərin aşağıdakı mənaları vardır:

آب و هوا - iqlim

آب و خاک - torpaq

شاخ و برگ - qol-budaq

ساز و آواز - musiqi

سن و سال - yaş [1, s. 72-74]

خودت که میدانی شب و روز منتظرش بودم. [4, s. 178]

(Özün ki, bilirsən, gecə-gündüz onun intizarında idim.)

مرد جوان دوروبرش را نگاه کرد، هیچ خبری نبود. [4, s. 127]

(Cavan oğlan ətrafına baxdı, heç bir xəbər yox idi.)

افسوس، ای مرد مرا در این سن و سال بی سر و سامان نگذاشتی و رفتی، اقلا فرزندی برابم نگذاشتی که هر وقت در را باز میکنه خوشحال

باشوم. [5, s. 47]

(Əfsus, ay kişi, məni bu yaşında yoxsul qoydun, getdin heç olmasa, bir övlad qoyub getmədin ki, hər dəfə qapımı açanda sevinim.)

b) İki feil və “و” bağlayıcısı ilə əmələ gələn mürəkkəb isimlər:

I. Eyni feilin kök və əsasından əmələ gələn mürəkkəb isimlər. Məsələn:

گفت و گو - danışıq

شست و شو - yuma

رفت و رو - təmizləmə, səliqəyə salma (ev ləvazimatı haqqında)

جست و جو - axtarış

II. İki zidd mənalı feilin əsasından əmələ gələn isimlər:

رفت و آمد - get-gəl

برد و باخت - udub-uduzma

داد و ستد - alış-veriş, alver

نشست و برخاست - durub-oturma

III. İki müxtəlif mənalı feilin kökündən düzələn mürəkkəb isimlər:

گیر و دار - həngamə, vuruşma, dalaşma

تک و دو - qaçışma

تک و تاز - qaçışma, yüyürmə

ضیا گفتگوی رفیقش را با دختر بوفه دار شنیده بود. [5, s. 18]

(Ziya bufetçi qızla dostu arasındakı söhbəti eşitmişdi.)

از روزی که هفت تحریریه روزنامه در جریان ماجرا قرار گرفت، جستجو در همه جا شروع شد. [5, s. 29]

(Redaksiya heyəti iş qarışan gündən hər yerdə axtarış başlandı.)

تو دارو ندارت را فروختی که من بروم درس بخوانم. [4, s. 118]

(Mənim gedib təhsil almağım üçün sən bütün varımı, yoxunu satdın.)

c) İkinci komponentin (müəyyən mənası olmayan sözün) birinci komponentlə “uzlaşması” (rifmləşməsi) ilə düzələn mürəkkəb isimlərin bir qismi həm də “و” vasitəsilə bağlanaraq işlənirlər.

کار و مار - iş-güc, iş-miş

چرند و پرند - çərən-pərən

3) İsimdən artıq kök və şəkilçidən əmələ gələn mürəkkəb isimlər.

Qeyd etmək lazımdır ki, yuxarıda göstərilən mürəkkəb isimlər iki sözdən əmələ gəlmişdir. Lakin fars dilində mürəkkəb isimlər ikidən artıq kök və şəkilçidən də əmələ gələ bilər. Məsələn:

روغن داغ کن - yağ əridilən qab

روخشک کن - dəsmal

سر رشته دار - təsərrüfat idarəsi rəisi

شب زده دار - gecə ayıq qalan

آیدار خانه - çay, kofe, şərbət və s. hazırlanan otaq

ماشین نویسی - makinaçılıq

رودر بایستی - utanma, çəkinmə, sıxılma

ولی او پیش مهمانها نشست، به آشپزخانه آمد و به خاله آینه کمک کرد. [5, s. 67]

(O, qonaqların yanında oturmadı, mətbəxə gəldi və Ayna xalaya kömək etdi.)

روزنامه نگار یک کاشف است، کاشف آنهايي که آرمانها و آرزوهای ما را دوست دارد و کاشف آنهايي که به اینها با نظر تحقیر می نگرند. [5, s. 88]

(Jurnalist bir kəşfiyyatçıdır, inamımızı, arzularımızı sevənləri, yaxud onlara həqarətlə baxanları axtarıb tapan kəşfiyyatçıdır.)

(Utanacaq halda çarəsiz qalmışdı.)

توی رودر بایستی وامانده بود. [4, s. 97]

Ərəb dilindən fars dilinə daxil olmuş mürəkkəb sözlər də mürəkkəb sözlər sırasına daxil edilir. Məsələn: ماجرا – hadisə, təsadüf

Fars danışığı dilində işlənən mürəkkəb isimlər isə iki qrupa ayrılır:

- 1) Həm danışığı, həm də ədəbi dildə işlənən mürəkkəb isimlər;
- 2) Yalnız danışığı dilində işlənən mürəkkəb isimlər;

Danışığı dilində işlənən mürəkkəb isimlərin bir sırası sintaktik yol ilə əmələ gəlir. Bunlar, əsasən aşağıdakılardan ibarətdir:

Eyni ismin təkrarından əmələ gələnlər: جیغ-جیغ – qışqırıq, دل-دل – şübhə;

İsim və feil kökünün birləşməsindən düzələnlər: پوز خند – istehzal gülüş;

رو نما – birinci dəfə gəlini görəndə bəyin verdiyi hədiyyə;

Zərf və feil kökünün birləşməsindən düzələnlər: پشت بند – ardı;

Əmr formasında işlənən feilin təkrarından əmələ gələnlər:

بزن-بزن – vurhavur

بکش-بکش – öldürha-öldür

بشکن-بشکن – sındırha-sındır

Əmr formasının təsdiq və inkarının birləşməsindən düzələn mürəkkəb isimlər:

بگو مگو – mübahisə

İki antonim feilin əmr formasından əmələ gələnlər:

برو بیا – get-gəl

بیا برو – gəl-get

İki müxtəlif mənalı əmr formasının birləşməsindən düzələn isimlər:

بریز بپاش – israfçı, israfçılıq

بزن بکوب – çalib-oxumaq və s. göstərmək olar.

Nəticə. “Fars dilində mürəkkəb isimlərin quruluş modelləri” adlı məqalədən əldə olunan nəticəni belə ümumiləşdirmək olar. Mürəkkəb isimlər iki və daha artıq sözün birləşməsindən əmələ gəlir. Mürəkkəb isimlər sintaktik yolla düzələn isimlərdir. Müasir dildə mürəkkəb isimlər müxtəlif şəkillərlə düzəlir. Mürəkkəb sözlər bir tam kimi işlədilərək, yalnız bir məfhum ifadə etdiyinə görə bir vurğu ilə deyilir. Qeyd etmək lazımdır ki, bir qrup mürəkkəb isimlərdə ikinci tərəfin müstəqil mənası yoxdur. Azərbaycan dilində olduğu kimi, ikinci tərəf yalnız birinci tərəflə “uzlaşma” xatirinə işlənir.

İstifadə edilmiş ədəbiyyat

1. Ə.Şəfai, T.Rüstəmov, A.Ələkbərova, T.Zülfüqarova, Müasir fars ədəbi dilinin morfoloqiyası, Bakı, 1982, 310 s.
2. Hatəmi N.Z. Farsca-Azərbaycanca lügət. II cild, Tehran, 1999, 1101 s.
3. Пейси́ков А.С. Очерки по словообразованию персидского языка. Москва, 1973 (216 с.)
4. خرامان مصطفیٰ ادبیات گزیده ی معاصر. تهران، ۱۳۷۸، ۲۱۶ ص.
5. علویه بابلیوا. کجا؟ دوست کجایی؟ تهران، ۱۳۷۲، ۱۰۵ ص.
6. فییمه رحیمی. پنجره تهران، ۱۳۶۴، ۶۱ ص.

Açar sözlər: mürəkkəb isimlər, mürəkkəb sözlər, söz birləşmələri, sintaktik şəkildə əmələ gələn isimlər, bir vurğu tələffüz, köməkçi sözlər, qrammatik metodlar, alınma mürəkkəb isimlər.

Ключевые слова: сложные существительные, сложные слова, соединения слов, синтаксически образованные существительные, произношение с одним ударением, вспомогательные слова, грамматические методы, арабские заимствованные сложные существительные.

Key words: compound nouns, compound words, word compounds, syntactically formed nouns, pronunciation with one accent, auxiliary words, grammatical methods, borrowed compound nouns.

Резюме

Сложные существительные в персидском языке образуются путем соединения двух или более слов. Сложные существительные - это синтаксически образованные существительные. В современном языке сложные существительные образуются с разными образами. Сложные слова употребляются целиком и произносятся с одним ударением, поскольку выражают только одно понятие. Вспомогательные слова используются между словами, из которых состоят некоторые сложные существительные. Сложные существительные в персидском языке по своему составу делятся на две части: 1. Сложные существительные, образованные без вспомогательного. 2. Сложные существительные, образованные вспомогательными средствами.

Summary

Compound nouns in Persian are formed by joining two or more words. Compound nouns are syntactically formed nouns. In modern language, compound nouns are formed with different images. Compound words are used as a whole and are pronounced with one stress, since they express only one concept. Auxiliaries are used between words that make up some compound nouns. Compound nouns in Persian are divided into two parts according to their composition:

1. Compound nouns formed without an auxiliary.
2. Compound nouns formed by auxiliary means.

RƏYÇİ: dos. E.Vəlitva